

Täysistunto

Tiistai 14.6.2022 klo 13.59—18.05

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asuntosäästöpalkkiolain, oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain ja omistusasuntolainojen valtiontakauksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 45/2022 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 4/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 4/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Sipilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.10 **Juha Sipilä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis asuntosäästöpalkkiolain, oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain ja omistusasuntolainojen valtiontakauksesta annetun lain muuttaminen. Asuntosäästöpalkkiojärjestelmän tarkoituksena on edistää asuntosäästämistä ja nuorten mahdollisuuksia ensiasunnon hankintaan. Mietinnön hyväksyessään valiokunta piti nykyistä järjestelmää ja siihen ehdotettuja muutoksia tärkeinä ja kannatettavina. Joitakin muutoksia lakiehdotuksiin kuitenkin tarvitaan.

Nykyisin 15—39-vuotias asuntosäästäjä tekee pankin kanssa sopimuksen, jossa hän sitoutuu säästämään tietyillä säännöillä asuntosäästöpalkkiotilille 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta. Jatkossa asuntosäästösopimuksen teon yläraja nousee 44 vuoteen. Valiokunta katsoo, että on edelleen perusteltua säätää yläikärajasta, mikä kannustaa aloittamaan säästämisen aiemmin, ja pitää ikärajan nostamista positiivisena asiana. Järjestelmää nykyaikaistetaan siten, ettei asuntosäästösopimuksen tekoa estä se, jos toinen avopuolisoista on täyttänyt 45 vuotta; aiemmin poikkeus koski vain aviopuolisoita ja rekisteröidyn parisuhteen osapuolia.

Jatkossa asuntosäästöpalkkiolainaa voisi saada myös sellaisen asunnon hankintaan, jossa lainansaaja jo asuu ennen kaupantekoa. Asp-lainaan voi saada 10 vuoden ajan korkotukea. Valiokunta pitää tärkeänä, että korkotukilainan enimmäismäärää voidaan korottaa enintään 50 prosentilla, jos asp-lainansaajia on kaksi ja he ostavat yhdessä asunnon. Valiokunta päätti lisäksi muuttaa nykytilaa siten, että korkotukilainan määrää laskettaessa otetaan huomioon asuntosäästöpalkkiotilien säästöt yhteenlaskettuina.

Omistusasuntolainojen valtion takausvastuun enimmäismäärää ehdotetaan nostettavaksi 50 000 eurosta 60 000 euroon. Edellinen muutos tehtiin vuonna 2009, ja asuntojen hintojen nousun vuoksi tämäkin muutos on perusteltu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 72/2022 vp

Arvoisa puhemies! Valiokunta lisäsi lakeihin siirtymäsäännöksiä. Erityisesti päätettiin selkiyttää sitä, että muutettavia ehtoja sovelletaan myös jo tehtyihin asuntosäästösopimuksiin. Lisäksi rahoitusosalta saadun viestin perusteella valiokunta päätti ehdottaa, että lait tulevat voimaan ensi vuoden alusta eivätkä mahdollisimman pian, niin kuin hallituksen esityksessä ehdotetaan. Pankkien tietojärjestelmämuutokset eivät ehdi sopeutua muutokseen aiemmin. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

17.13 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Oma asunto on monelle unelma, ja on tärkeää, että me mahdollistamme tämän unelman tavoittelemisen kaikille varallisuudesta riippumatta. Asp-laina on osoittautunut hyväksi välineeksi kannustaa nuoria asuntosäästäjiksi, ja tällä hallituksen esityksellä asp-lainajärjestelmää selkiytetään ja modernisoidaan vastaamaan paremmin nykyistä asuntomarkkinatilannetta. Pidän tärkeänä, että esityksessä ehdotetut muutokset edistävät asuntosäästäjien yhdenvertaisuutta muun muassa rinnastamalla avoliiton avioliittoon ja rekisteröityyn parisuhteeseen. Samoin oikeudenmukaisuutta lisää se, että kaksi asp-tiliomistajaa voi saada 50 prosenttia enemmän lainaa asunnon ostoon kuin yhden hengen talous. Myös tämä ikärajan nosto on hyvä uudistus.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on siis tarpeellinen, ja tähän lopputulemaan tuli myös valiokunta yksituumaisesti, kuten valiokunnan puheenjohtaja äsken hyvin kuvasi. Valiokuntakäsittelyssä kävi ilmi sekin, että sääntely koetaan edelleen melko monimutkaiseksi ja vaikeasti sovellettavaksi, ja jatkossa onkin tarpeen edelleen selvittää tarvetta uudistaa sääntelyä, jotta se voisi olla vielä yksinkertaisempaa. Ja samalla tässä totean, että on tärkeää varmistaa se, että lainaehdot ovat sellaiset, että ne kannustavat ja tukevat riittävästi nuoria ensiasunnon ostajia myös kasvavilla kaupunkiseuduilla, joilla asuntojen hinnat uhkaavat karata pieni- ja keskituloistenkin ulottumattomiin. Mutta kuten todettua, tämä uudistus tässä kohtaa on erittäin tarpeellinen, ja nämä muutokset, mitä valiokunnassa jouduimme sitten vielä tekemään, mahdollistavat sen, että tämä nyt sitten voi pienellä siirtymäajalla astua voimaan ja helpottaa ensiasunnon ostamista.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 45/2022 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.